

Burgemeester Verschoorschool

Jan van Arkelstraat 39

4254 CW Sleenwijk

tel.: 0183-301507

E-mail: info@obsverschoor.nl

Website: www.obsverschoor.nl

Informatieboekje Onderbouw groep 1/2/3

Schooljaar 2011 / 2012

Thema's

In onze onderbouwgroepen werken we altijd aan de hand van een bepaald thema. Het werken met thema's vinden wij om meerdere redenen waardevol:

- 1) De activiteiten krijgen betekenis en samenhang.
- 2) De inhouden van de activiteiten worden steeds duidelijker.
- 3) De kinderen kunnen de wereld verkennen, en leren zo deel te nemen aan sociaal - culturele activiteiten in het "echte" leven.
- 4) Er zal een gemeenschappelijk referentiekader zijn bij de kinderen.

Gedurende het schooljaar 2009/2010 stonden de thema's *de pizzeria - lekker thuis - ziek zijn - de ruimte - kriebelbeestjes* centraal.

Tijdens het schooljaar 2010 / 2011 zijn de volgende thema's de revue gepasseerd: *kunst - kleding - er is een baby geboren - de kinderboerderij - piraten*.

Het komende schooljaar staat er weer een vijftal nieuwe thema's op stapel.

De leerkrachten bereiden een thema altijd uitvoerig voor. Ze zullen zorgen voor betekenisvolle activiteiten en een thema - spelhoek die passen binnen het thema. Natuurlijk zal de klas ook helemaal in de sfeer van het thema worden aangekleed.

Tijdens elk thema staan altijd 1 of 2 letters centraal. Bij deze letters richten we samen met de kinderen een lettertafel in.

De kinderen mogen dan spulletjes van thuis meenemen waarin ze deze letter herkennen.

Ook betrekken we bij elk thema de echte wereld, dat kan bijvoorbeeld door een uitstapje te maken of een gastspreker in de klas uit te nodigen.

Zo zijn we vorig jaar tijdens het thema "er is een baby geboren" op kraamvisite geweest bij het kleine broertje van één van de kinderen. Tijdens het thema "kleding" hebben we een kijkje genomen in kledingwinkel Jip.

Een belangrijke voorwaarde voor ontwikkelingsgericht leesonderwijs is het hebben van een grote boekencollectie bij ieder thema. In zo'n boekencollectie worden allerlei soorten genres boeken opgenomen; prentenboeken, eerste leesboeken, voorleesboeken, gedichtenbundels, informatieboeken, etc.

Via een nieuwsbrief, speciaal voor de onderbouw, wordt u geïnformeerd over elk nieuw thema.

Vaak zullen we in die nieuwsbrief om uw hulp vragen bijvoorbeeld voor het realiseren van activiteiten of een uitstapje. Maar het zou ook kunnen dat we nog op zoek zijn naar bepaalde materialen die we in een thema - spelhoek kunnen gebruiken.

Een dag in de onderbouwgroep 1/2/3

Inloop / 1^e speelwerktijd:

Aan het begin van ieder dagdeel is er een inloop. U mag uw kind vanaf kwart over 8 ('s middags 1 uur) naar de klas brengen. Vanaf dan zijn ook de leerkrachten aanwezig in het grote dubbele onderbouwlokaal. We verwachten dat om half 9 ('s middags kwart over 1) alle kinderen gebracht zijn.

Ook de kinderen van groep 3 worden tijdens de inloop in de groep verwacht.

In de klas kiezen de kinderen voor een speel/werkhoek of zien ze op het planbord in welke hoek ze een activiteit samen met de juf mogen gaan doen. De kinderen mogen direct lekker aan de slag in deze hoek.

Door de kinderen zelf te laten kiezen vergroten we de betrokkenheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk om kinderen te stimuleren kennis te maken met diverse speelleermaterialen. Daarom zal het aanbod van hoeken waaruit de kinderen zelf kunnen kiezen wekelijks veranderen.

Natuurlijk mag uw kind de tijd van de inloop gebruiken om eerder gemaakte werkjes aan u te laten zien.

Tijdens de inloop loopt de leerkracht rond om de kinderen te helpen met hun werkjes, en om u te woord te staan als u vragen of zaken over te dragen heeft.

Om half 9 ('s middags kwart over 1) rinkelen de juffen met de belletjes en gaat de ochtend / middag echt beginnen. Het is dan ook de bedoeling dat u afscheid neemt van uw kind.

Vanaf half 9 werken de kinderen nog drie kwartier zelfstandig door in de gekozen of ingeplande speel/werkhoek. De leerkracht zal die tijd benutten voor begeleiding, leerlingenzorg en observaties. Dit gebeurt tijdens hulprondes of in kleine instructiegroepen.

Dagopening:

Na het eerste speel/werkmoment komen we met de kinderen samen in een grote kring. In deze kring wordt de dagopening gedaan door de dagritmekaartjes en de kalender kort te bespreken. Tevens wordt het spelen en werken samen met de kinderen geëvalueerd en maken we werkafspraken voor de 2^e speel/werktijd.

Er is ook nog even tijd voor de kinderen die wat willen vertellen of laten zien.

Het is voor u goed om te weten dat bij ons op school de afspraak geldt dat de kinderen in principe alleen speelgoed van thuis mee mogen nemen na hun eigen verjaardag of na de sinterklaasviering.

2^e speelwerktijd:

Voorafgaand aan de tweede speelwerktijd kiezen de kinderen weer in welke hoek ze gaan werken. Ze hangen dan hun eigen kaartje onder een bepaalde hoek op het planbord.

Ook tijdens deze speelwerktijd zullen de leerkrachten activiteiten inplannen voor een aantal kinderen.

In de ochtend zijn deze activiteiten gericht op (voorbereidend) rekenen & lezen. Er wordt aan kleine groepjes kinderen (verlengde) instructie gegeven door de leerkracht en onder begeleiding van haar inge oefend.

's Middags maken de leerkrachten steeds een keuze uit ontwikkelingsgerichte kernactiviteiten: lees/schrijfactiviteiten, spelactiviteiten en constructieve activiteiten.

De begeleiding van alle activiteiten is gericht op de zone van naaste ontwikkeling van uw kind. U kunt gerust eens aan de leerkracht vragen wat dit, met een klein voorbeeldje, voor uw kind betekent.

Uitgebreide observatie en registratie van de activiteiten die kinderen doen verschaffen de leerkrachten veel inzicht en informatie over de ontwikkelingsniveaus van alle kinderen, zodat hier bij de planning van het onderwijs & de samenstelling van groepen rekening mee gehouden wordt.

Kleine groepjes die we begeleiden kunnen heterogeen zijn, hetgeen wil zeggen dat er kinderen met verschillende ontwikkelingsniveaus in het groepje zitten. In dit soort groepssamenstellingen kunnen de kinderen veel van elkaar leren en gebruik maken van elkaars kwaliteiten.

We kiezen er ook vaak voor om activiteiten te doen met homogene groepjes, waarin alle kinderen ongeveer op hetzelfde ontwikkelingsniveau zitten.

Dit is het geval tijdens activiteiten waarbij de basisvaardigheden, zoals bijvoorbeeld tellen, worden aangeleerd.

Een groot voordeel van het werken in kleine groepjes is dat de kinderen, doordat er sprake is van veel interactie, veel meer betrokken zijn tijdens activiteiten en snel de benodigde hulp op maat krijgen.

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen leren om te gaan met uitgestelde aandacht van de leerkracht. Dit wordt stapsgewijs aangeleerd aan de kinderen.

We leren de kinderen hoe ze elkaar kunnen helpen tijdens het werken en zo werkproblemen zonder de hulp van een leerkracht op kunnen lossen. Komen ze er samen niet aan uit, dan kan er m.b.v. een symbool hulp van de leerkracht gevraagd worden. Zo zien de leerkrachten in één oogopslag waar hulp geboden moet worden tijdens een hulpronde.

Het aanleren van de zelfstandige werkhouding die op de vorige bladzijde staat beschreven is onmogelijk te realiseren zonder een rustig en gestructureerd werkklimaat.

Door meerdere momenten Taakspel te spelen in de klas leren de kinderen welke afspraken hiervoor belangrijk zijn en gaan ze deze heel gericht samen oefenen. Voor de leerkrachten is Taakspel een middel om de kinderen hier op een positieve en consequente manier bij te begeleiden.

In het schooljaar 2010/2011 zijn we met Taakspel gestart. De leerkrachten hebben in dit schooljaar een positief resultaat ervaren. Bovendien merkten zij dat hun pedagogisch handelen op een positieve manier werd beïnvloed, niet alleen tijdens het spelen van Taakspel, maar gedurende de hele dag.

Wilt u meer weten over Taakspel? De leerkrachten praten u hier graag over bij. Ook kunt u een kijkje nemen op de website www.taakspel.nl.

Eten en drinken:

Als de kinderen na de 2^e werkles van de ochtend weer in de kring zitten, gaan we eten en drinken. De kinderen wensen elkaar smakelijk eten door een liedje te zingen. Terwijl de kinderen aan het eten en drinken zijn zal de leerkracht een verhaal voorlezen. Het eten en drinken is hierdoor ook een rustmoment.

We stellen het op prijs als u uw kind een gezond tussendoortje meegeeft. (bijvoorbeeld fruit of een ligakoek) Het is handig om fruit in partjes gesneden in een doosje mee te geven.

Spel en beweging:

Onder spel en beweging verstaan we buiten spelen en de gymlessen. Of we met groep 1/2 buiten gaan spelen of gaan gymmen is afhankelijk van het weer. Maar in de meeste gevallen gaan we lekker naar buiten.

In de weekplanning is in ieder geval één vast moment voor gym ingepland voor groep 1/2, dan wordt gymles gegeven. In de gymlessen worden allerlei bewegingsvormen aangeboden en geoefend.

In principe gymmen de kinderen van groep 1/2 op woensdagochtend. Maar het kan ook wel eens op een andere dag plaatsvinden vanwege slecht weer. Daarom zou het fijn zijn als uw kind altijd gymschoentjes, in een tas aan de kapstok, op school heeft.

Groep 3 speelt dagelijks buiten op het grote plein tijdens het speekwartier.

Op dinsdagmiddag en donderdagmiddag gymmen zij samen met groep 4 en juf Marjolein of juf Marjo in de gymzaal in de Bolderik.

Groepsinstructies groep 3

Terwijl de kinderen van groep 1/2 aan het buiten spelen zijn, vinden voor de kinderen van groep 3 de klassikale instructies van lezen, rekenen & schrijven plaats. Tijdens deze groepsactiviteiten zullen de leerkrachten veelvuldig gebruik maken van coöperatieve werkvormen.

Na alle groepsinstructies volgt een stuk zelfstandige verwerking, wat de kinderen zullen doen tijdens de speelwerktijden. Kinderen die behoefte hebben aan verlengde instructie op de basisstof door en begeleide inoefening met de leerkracht zullen hiervoor ingepland worden. (zie bladzijde 4)

Hieronder worden de drie bovenstaande vakgebieden kort toegelicht.

Lezen

In de eerste helft van het schooljaar worden alle 38 letters en klanken aangeboden en ingeïfend. Al vrij snel zullen de kinderen in staat zijn om korte woorden te verklanken en kunnen zij gaan lezen in leesboekjes die aansluiten op hun lees niveau.

We gebruiken instructie- & verwerkingsmaterialen van de technisch leesmethode Veilig Leren Lezen tijdens leesactiviteiten. De methode hanteert een zogenaamde maanversie & een zonversie van verwerkingsmaterialen.

De maanversie is bedoeld voor kinderen met een normale leesontwikkeling.

Bij de start van groep 3 beschikken sommige kinderen al over een volledige letterkennis en kunnen ze MKM - woorden correct en vlot lezen. Deze leerlingen werken met verwerkingsmaterialen van de zonversie, die door uitdagende opdrachten beter aansluit op hun leesontwikkeling.

In de tweede helft van het schooljaar wordt tijdens instructies de nadruk gelegd op het lezen van letterclusters en meerlettergrepige woorden. Ook dan wordt er gebruik gemaakt van de instructie- & verwerkingsmaterialen van Veilig Leren Lezen, en de maanversie + zonversie.

Thuis lezen is leuk!!!

Door dagelijks voor te lezen wordt de interesse voor de geschreven taal bij uw kind opgewekt. Bovendien bevordert dit de leesmotivatie.

Wanneer uw kind al zelf kan lezen is het heel belangrijk om dit ook thuis te stimuleren en hier samen dagelijks een gezellig momentje voor vrij te maken. Kinderen leren beter te lezen door het veel te doen.

In de bibliotheek zijn leuke voorleesboeken of zelfleesboeken op alle AVI - niveaus (start t/m 9) te vinden.

Rekenen

Voor rekenen maken we in groep 3 gebruik van de methode Pluspunt, net als groep 4 t/m 8. Deze methode wisselt leerkrachtgebonden lessen af met zelfstandige lessen. Ook voor rekenen geldt dat de kinderen een aantal keer per week groepsinstructies krijgen in de ochtend en de verwerkingsactiviteiten doen tijdens de speelwerktijd.

Wanneer blijkt dat een kind behoefte heeft aan meer uitdaging binnen de verwerkingsstof, kunnen de leerkrachten besluiten om haar/hem te laten "compacten". Dit betekent dat het kind alle basisinstructies volgt, maar slechts een deel van de verwerkingsstof hoeft te maken. In plaats van het vervallen gedeelte van de verwerkingsstof wordt dan verrijkingsstof aangeboden aan het kind. Daarbij maken de leerkrachten gebruik van zogenaamde "Stenvert Blocs".

Schrijven

Het leren schrijven van de zogenaamde schrijfletters (het lopend schrift) is een intensieve bezigheid voor de kinderen. Daarom wordt hier dagelijks aandacht aan besteed tijdens schrijflessen.

Alle letters komen één voor één uitgebreid aan bod en worden ook uitgebreid geoefend. We gebruiken hierbij de methode Pennenstreken, die ook in de hogere groepen gehanteerd wordt.

Wanneer de kinderen alle letters onder de knie hebben met potlood, mogen zij deze met vulpen gaan oefenen. Deze overgang vindt meestal rond de kerst plaats.

In de laatste periode van het schooljaar leren de kinderen de losse letters aan elkaar te verbinden en zijn zij er klaar voor om in groep 4 in alle schriftjes in lopend schrift te gaan schrijven.

Toetsing, observaties & handelingsplannen

We hechten heel veel waarde aan de gerichte observaties die we aan de hand van de observatiesystemen HOREB & Pravoo doen. Deze observaties geven ons houvast bij het plannen van vervolgvacatures op het niveau van ieder kind.

Verder zullen er gedurende het schooljaar toetsen voor het leerlingvolgsysteem af worden genomen. Deze toetsen zijn van Cito.

We verwijzen u naar de toetskalender in de schoolgids voor informatie over de planning van de toetsen.

Wij blijven echter altijd in ons achterhoofd houden dat toetsen momentopnames en voor kinderen niet alledaagse bezigheden zijn.

Het zou kunnen dat we in overleg met juf Inge (de intern begeleidster) besluiten n.a.v. een observatie of een toets een handelingsplan voor uw kind te schrijven.

Dat kan zijn omdat uw kind bij bepaalde kernactiviteiten een ontwikkelingsvoorsprong heeft, of juist meer instructies nodig heeft.

In zo'n handelingsplan beschrijven we hoe we gedurende een periode van ongeveer 6 weken uw kind gaan begeleiden.

Na 6 weken wordt het handelingsplan geëvalueerd en wordt de situatie opnieuw bekeken. Een handelingsplan gaat nooit lopen zonder dat u daarover vooraf bent geïnformeerd.

Communicatie

Wij vinden het erg belangrijk om goed met ouders te communiceren. Dat doen we op verschillende manieren:

- Natuurlijk hebben we aan het begin van het schooljaar de algemene informatieavond. Tijdens deze avond geven we u informatie over hoe we het hele schooljaar werken in de klas.
- Dan zullen er dit schooljaar een drietal gespreksrondes plaatsvinden. Tijdens deze gesprekken kijken we samen met u naar de ontwikkeling van uw kind. De gesprekken over kinderen uit groep 1/2 worden gevoerd naar aanleiding van het ontwikkel - volgsysteem Pravoo en de dagelijkse observaties. Aan het einde van het schooljaar krijgen de kinderen van groep 1 en 2 een rapport. De kinderen van groep 3 ontvangen drie keer per jaar een rapport, wat als basis voor de oudergesprekken fungeert. Zie de schoolkalender voor de precieze data waarop rapporten worden uitgereikt.

Wanneer we signaleren dat uw kind extra zorg nodig heeft wordt dit op het moment van signaleren met u besproken en wachten de leerkrachten niet tot een gespreksronde.

- Zoals al eerder gezegd informeren we u via een speciale onderbouw - nieuwsbrief over elk nieuw thema wat centraal staat.
- Ongeveer eens per twee weken komt de nieuwsbrief van de Verschoorschool uit.
- En tot slot is er natuurlijk elke dag tijdens de inloop tot 8:30 uur gelegenheid voor communicatie tussen de leerkrachten en ouders.
Als u wat complexere zaken wilt bespreken, kunt u het beste een afspraak maken voor na schooltijd.
- Kleine oproepjes kunt u op de deur van het lokaal lezen. Houdt u deze goed in de gaten?

Ontwikkelingsgericht lees/schrijfonderwijs in groep 1/2/3

Wij leven in een geletterde wereld, dus als vanzelfsprekend nemen letters, woorden, zinnen en boeken een hele belangrijke plaats in, zo ook in onze onderbouwgroep.

Al in groep 1 & 2 wordt er een start gemaakt met het *OGO* lees/schrijfonderwijs. Kinderen maken kennis met de geschreven taal d.m.v. de diverse lees- en schrijfactiviteiten die worden gedaan in de groep. Een greep uit ons aanbod:

- Er wordt veelvuldig voorgelezen door de leerkrachten, zowel in de grote als in de kleine kring.
- Kinderen kunnen zelf in boeken kijken en verhalen lezen in de leeshoek.
- Aan de hand van signaalwoorden uit het thema worden letters aangeboden en op de lettermuur geplaatst.
- Samen met de kinderen wordt een lettertafel ingericht bij een bepaalde letter.
- Lezen en schrijven krijgt een plaats in het spel van de kinderen. (denk hierbij aan de moeder die de baby voorleest, boodschappenlijstjes die gemaakt moeten worden, bonnetjes die geschreven moeten worden in een winkel, etc.) De leerkrachten stimuleren de kinderen en dagen hen uit om de geschreven taal ook daadwerkelijk te gebruiken in het spel.
- Onder begeleiding van de leerkrachten dicteren en/of schrijven de kinderen zelf teksten bij hun eigen tekeningen en over hun eigen ervaringen. Tijdens deze activiteiten worden de kinderen begeleid op hun ontwikkelingsniveau. Wanneer kinderen daaraan toe zijn, schrijven zij zelf teksten, die samen met de leerkracht worden gereviseerd.
Door zelf teksten te schrijven wordt de letterkennis uitgebreid, worden spellingcategorieën aangeboden, worden de kinderen gewezen op zinsbouw, maken de kinderen kennis met leestekens en leren zij hun teksten terug te lezen. De kinderen mogen hun zelf geschreven teksten altijd presenteren aan hun klasgenootjes. Daarna worden ze opgehangen in het lokaal.

Praktische zaken

Wennen

Nieuwe kinderen mogen voorafgaand aan hun 4^e verjaardag vijf ochtenden komen "wennen" in de klas.

Op deze manier raken ze een beetje gewend aan het dagritme op school. Ook leren ze zo natuurlijk hun nieuwe klasgenootjes kennen.

Dit alles maakt de stap van de peuterspeelzaal / het kinderdagverblijf naar de basisschool wellicht minder groot.

Ook u kunt dan alvast een kijkje nemen hoe het allemaal werkt bij ons op school en met uw vragen bij de leerkrachten terecht.

Tevens wordt u uitgenodigd voor het zogenaamde intakegesprek waar u de tijd van voor de basisschool met de leerkracht doorspreekt.

De wenoctenden zullen in overleg met de leerkracht worden gepland.

Huisbezoek

Wanneer kinderen een aantal weken bij ons in de groep zitten voeren we met ouders een gesprekje over hoe de eerste schoolweken zijn verlopen.

Kinderen vinden het doorgaans leuk als de juf een keertje op visite komt. Uit onze ervaring blijkt dat een huisbezoek een prettige / informele manier is van kennismaken met nieuwe kinderen en hun ouders.

Daarom willen we graag in het gesprekje wat hierboven beschreven is een afspraak voor een huisbezoek maken.

Portfoliomappen

Veel werkjes die uw kind op school maakt zullen mee naar huis worden gegeven gedurende het schooljaar.

Maar er zullen ook werkjes op school blijven. Deze worden in de persoonlijke portfoliomap van uw kind gedaan.

Op deze manier krijgt u een leuk totaalbeeld van alle thema's die centraal hebben gestaan. En natuurlijk is zo'n map erg leuk voor later...

Voor de leerkrachten zijn de portfoliomappen een fijn instrument om de ontwikkeling van ieder kind in kaart te brengen.

Tijdens gespreksavonden kunt u de portfoliomap van uw kind bekijken.

Cadeautjes verjaardagen

Het is in onderbouwgroep de gewoonte dat kinderen (als ze dat willen) cadeautjes maken voor jarige papa's, mama's, opa's of oma's.

Om ervoor te zorgen dat de cadeautjes op tijd gemaakt worden, ingepakt zijn en meegaan naar huis, hebben de leerkrachten een verjaardagskalender in hun groepsmap.

Als u de data van de verjaardagen aan het begin van het schooljaar doorgeeft aan de groepsleerkracht, wordt het verder helemaal geregeld.

De verjaardag van een kind

We ervaren dat 4-jarige kinderen, die net naar op school gaan, ontzettend veel nieuwe indrukken opdoen. Wij denken dat het daarom voor die kinderen fijner is om hun 4^e verjaardag in vertrouwde kring te vieren.

Vanaf de 5^e verjaardag van uw kind wordt die feestelijke dag groots op school gevierd. Van tevoren kunt u met de leerkracht afspreken wanneer uw kind op school zijn / haar verjaardag gaat vieren. De meeste kinderen vieren het op de dag zelf, maar natuurlijk is het geen probleem om het op een andere dag te vieren.

Wij vieren kinderverjaardagen altijd aan het begin van de ochtend, meteen na de inloop. U bent als ouder van harte welkom om de verjaardag in de klas gezellig mee te vieren. We maken gewoon een plekje voor u in de kring!

Na het zingen van de liedjes, het vuurwerk en de "hiepjes" mag het jarige kind trakteren. De kinderen mogen de traktatie meteen lekker opsmikkelen, of als het een wat grotere traktatie is mee naar huis nemen.

Vervolgens mag de jarige Job, met de hulpjes, alle klassen rond gaan met een verjaardagskaart (en misschien wel een traktatie voor de juffen en meesters...). Alle juffen en meesters schrijven iets leuks op de verjaardagskaart en plakken er een mooie sticker bij. Zo heeft uw kind nog een leuk aandenken aan de verjaardag op school.

Flip de Beer

De kinderen kennen Flip van het schooltv - programma Koekeloere. We zien dan altijd hoe Flip gaat logeren bij iemand en zo heel veel leert over allerlei dingen.

Flip logeert elk weekend bij een kind uit groep 1, 2 of 3.

Hij vindt het leuk om met alles mee te doen dat weekend: spelen, eten, drinken, tanden poetsen, op visite gaan, een uitstapje maken, enzovoorts. Hij hoopt dat er ook een bedje voor hem klaarstaat...

Op maandag komt Flip weer mee naar school en mag het kind natuurlijk samen met Flip vertellen wat ze allemaal hebben gedaan in het weekend.

Het is leuk als u iets over het weekend in het dagboekje van Flip schrijft, en misschien leuke foto's meegeeft aan uw kind om te laten zien wat ze gedaan hebben.

We hopen dat Flip ook veel van de kinderen van de Verschoorschool gaat leren!

We hopen dat we u met dit informatieboekje een goed overzicht hebben kunnen geven van de organisatie en activiteiten van onze onderbouwgroep.

Natuurlijk kunt u altijd voor aanvullende informatie of vragen een afspraak maken met een van de onderbouwleerkrachten.

Juf Irene is aanwezig op ma - di - wo - do - vr.

Juf Peggy is aanwezig op ma - di

Juf Amanda is aanwezig op wo - do - vr.

Daarnaast zal gedurende het hele schooljaar een onderwijsassistent in opleiding onderdeel uitmaken van het onderbouwteam.

Stagiaire - juf Ilona zal aanwezig zijn op maandag, dinsdag & woensdag.

Zij zal zich nog aan u voorstellen in een nieuwsbrief, maar maakt u gerust kennis met haar tijdens de inloop of na schooltijd.